

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

02 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Elena Covalenco, Nicolae Gordilă,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocatul Daniel Șontea în numele inculpatului și de inculpat împotriva sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 24 decembrie 2012 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2013, în cauza penală în privința lui,

Mustea Ivan Alexandru,
născut la 15 octombrie 1984,
originar din r-nul Rîbnița,
domiciliat în mun. Chișinău, str.
Voluntarilor 12/2, ap.6.

Datele referitoare la
termenul de examinare a
cauzei:

1. de la 18 octombrie 2012 pînă la 24 decembrie 2012 (prima instanță)
2. de la 18 februarie 2013 pînă la 01 aprilie 2013 (instanța de apel)
3. de la 17 iulie 2013 pînă la 23 octombrie 2013 (instanța de recurs).

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 24 decembrie 2012 Mustea Ivan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de prevederile art. 189 alin.(3) lit. d) Cod penal, prin aplicarea art.82 Cod penal, a fost condamnat la 7 ani închisoare cu amendă în mărime de 1000 unități convenționale echivalent cu 20 (douăzeci mii) lei, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În baza art. 87 alin.(1) Cod penal, pedeapsa aplicată prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 19 iulie 2012, muncă neremunerată în folosul comunității 180 (o sută opt zeci) ore, a fost schimbată pe un termen de 90 (nouă zeci) zile închisoare.

În baza art. 85 alin.(1) Cod penal, la pedeapsa stabilită a fost adăugată integral pedeapsa aplicată prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 19 iulie 2012, ulterior schimbată cu 90 (nouă zeci) zile închisoare, fiindu-i stabilită lui Mustea Ivan pedeapsa definitivă de 7 ani și 3 luni închisoare cu amendă în mărime de 1000 unități convenționale echivalent cu 20 (două zeci mii) lei, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit, că inculpatul Mustea Ivan, în noaptea spre 11 august 2012, în jurul orelor 22⁰⁰, aflându-se în apartamentul nr. 96 din str. Voluntarilor 12, mun. Chișinău, avînd scopul intrării în posesie a actelor de proprietate pe imobilul ce aparține cet. Iudin Evghenii, i-a cauzat acestuia vătămări corporale, sub formă de arsuri prin aplicarea fierului de călcat încălzit pe suprafața corpului.

În continuarea acțiunilor sale, Mustea Ivan, urmărind scopul obținerii de la partea vătămată a unei sume de bani, la 12 august 2012, în jurul orelor 21⁰⁰, aflându-se în apartamentul nr. 96 din str. Voluntarilor 12, mun. Chișinău, i-a cerut acestuia transmiterea tuturor mijloacelor bănești pe care le deține pe conturile bancare, și în determinarea ultimului de a-i executa cerințele i-a aplicat mai multe lovituri cu ciocanul peste piciorul stîng, cauzîndu-i în comun acestuia vătămări corporale medii.

3. Sentința a fost atacată în ordine de apel de către avocatul Daniel Șontea în numele inculpatului și de inculpat.

- *Inculpatul* în cererea de apel a invocat dezacordul său în privința sentinței emise, menționînd totodată că acuzarea în cadrul ședinței de judecată nu a prezentat nici o probă concludentă, prin care s-ar fi dovedit vinovăția lui în comiterea infracțiunii prevăzute de prevederile art. 189 alin.(3) lit. d) Cod penal.
- *Avocatul* care a solicitat casarea sentinței, cu dispunerea achitării lui Mustea Ivan, a menționat, că instanța de fond a pus la baza sentinței de condamnare declarațiile părții vătămate, iar cele ale inculpatului au fost critic apreciate, astfel ignorînd principiul *prezumției nevinovăției*. În viziunea apărării acuzarea nu a dovedit existența infracțiunii. Instanța de fond nu a luat în considerație că, conform ordonanței de fixare a termenului de urmărire penală, urmărirea pe cazul dat a fost începută la 02.07.2012, adică cu o lună și nouă zile înainte de a fi comisă infracțiunea din 11.08.2012 (f.d.2).

4. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2013, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea în vigoare a sentinței atacate.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a statuat, că instanța de fond pe deplin a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvârșite de făptaș, fiindu-le date probelor cumulate o apreciere juridică cuvenită, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

La rîndul său, cu toate că vina Mustea Ivan nu a recunoscut-o, ea a fost dovedită prin înscrisurile verificate de către Colegiul penal, și anume prin:

- raportul de expertiză medico-legală nr.4290 din 29.08.2012 (f.d. 42-43);
- procesul-verbal din 24.08.2012 (f.d. 5-6);
- procesul-verbal din 29.08.2012 (f.d. 46-48).

La stabilirea categoriei și termenului de pedeapsă inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 6,7, 61, 75, luînd în considerație gravitatea infracțiunii comise, motivul comiterii, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, pedeapsa avînd drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni.

Astfel, la stabilirea pedepsei instanța de fond corect i-a aplicat prevederile art.82 Cod penal, deoarece făptașul a fost anterior condamnat prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19 iulie 2012, la 180 ore muncă neremunerată în folosul comunității, pedeapsa nefiind executată pînă la moment.

6. Decizia instanței de apel se atacă în ordine de recurs de către avocatul Daniel Șontea în numele inculpatului și de inculpatul Mustea Ivan, care solicită în baza art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, casarea hotărîrilor emise, cu dispunerea încetării procesului penal în privința lui Mustea Ivan.

Recurenții invocă netemeinicia și ilegalitatea hotărîrilor emise, atît instanța de fond cît și instanța de apel nu au luat în considerație motivele menționate în cereri, respingîndu-le ca nefondate, totodată fiind critic apreciate, de către instanțele judecătorești, nu au fost înlăturate încălcările procesuale comise de organul de urmărire penală, și anume: data începerii urmăririi penale (f.d.2); procesul-verbal de reținere (f.d.25); data cînd a fost adus la cunoștință bănuیتului, procesul-verbal de reținere.

Mai invocă că din declarațiile date de participanții la proces rezultă mai multe contradicții, și anume: inculpatul a declarat că acasă la partea vătămată a fost o singură dată, în seara zilei de 9 spre 10 august 2012 (f.d 105-108), aceste declarații fiind confirmate de martorul Croitor Maxim, care la fel a declarat, că împreună cu Mustea Ivan, au fost acasă la Iudin E., dar apoi au plecat, partea vătămată la rîndul său a declarat, că șantajul asupra sa avut loc la data de 11.08.2013 (f.d. 89-93), iar fratelui său i-a comunicat că a fost șantajat prin tortură de o persoană la data de 13 spre 14 august 2012 (94-95).

Ulterior, consideră că sentința emisă de prima instanță și menținută de a doua, este bazată doar pe declarațiile părții vătămate, iar prin aprecierea critică a depozițiilor inculpatului, s-a ignorat principiul prezumției nevinovăției.

Astfel, acuzarea nu a dovedit existența vinovăției lui Mustea Ivan în comiterea infracțiunii de șantaj, și dacă a avut loc în realitate un asemenea fenomen ca șantajul însoțit de tortură, corespunderea circumstanțelor faptei cu elementele componente de infracțiune, realizarea intenției și alte aspecte.

Exprimându-și dezacordul cu probele administrate pe cauza dată, recurenții consideră că acțiunile lui Mustea Ivan nu întrunesc semnele constitutive ale componente de infracțiune incriminate.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Drept temei pentru recurs recurenții au invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală – *nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Acest temei însă, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursurilor declarate.

7.1 Colegiul penal consideră, că instanța de fond și cea de apel au examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, apreciind la justa lor valoare probele administrate în dosar, în mod argumentat ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului, în comiterea infracțiunii imputate.

La baza concluziei privind vinovăția inculpatului în *șantajul săvârșit cu deosebită cruzime*, instanțele de judecată corect au pus declarațiile părții vătămate Iudin Evghenii depuse în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești, martorilor Iudin Alexandr, Chelembet Alexandr, Croitor Maxim și a inculpatului Mustea Ivan.

La fel după cum s-a stabilit de către instanțele judecătorești, vinovăția acestuia este pe deplin confirmată și prin mijloacele de probe administrate în procesul efectuării urmăririi penale și cercetate în instanță și anume prin:

- plîngerea cet. Iudin Evghenii, prin care anunță organele competente, despre acțiunile violente asupra lui, exprimate prin cauzarea arsurilor pe corp cu fierul de călcat, care, ulterior, prin amenințări a cerut documentele de pe apartament, cu scopul punerii lui în gaj. La Fel continuându-și acțiunile infracționale la 12 .08.2013 în jurul orelor 21:00 aflându-se la el acasă, la lovit de mai multe ori cu ciocanul peste genunchi storcînd bani de la partea vătămată (f.d. 4),
- procesul-verbal la fața locului (f.d. 5-6);
- raportul de expertiză medico-legală nr.4290 din 29.08.2012 (f.d 42-43), prin care s-a constatat, că leziunile corporale depistate pe suprafața corpului părții vătămate, au fost examinate și calificate ca vătămări corporale medii.

Aceste probe nu au fost combătute, și în ansamblul lor, acestea conduc incontestabil la concluzia privind vinovăția inculpatului.

7.2 Astfel, argumentul recurențelor, referitor la faptul că, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, este vădit neîntemeiat, deoarece instanța de fond corect a încadrat acțiunile lui Mustea Ivan, în baza art. 189. Alin.(3) lit.d) Cod penal – *șantajul, adică cererea de a se transmite bunurile proprietarului, săvârșit cu deosebită cruzime*, condamându-l la o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare de 7 ani și 3 luni cu amendă în mărime de 1000 unități convenționale echivalent cu 20 (două zeci mii) lei, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Totodată argumentul, referitor la faptul, că inculpatul a fost o singură dată acasă la Iudin E. și nu a rămas niciodată peste noapte la el, nu poate fi admis de către Colegiul penal, deoarece instanța de apel corect a reținut, că argumentul dat este contrazis prin declarațiile lui Croitor Maxim, care a declarat în cadrul urmăririi penale și în instanță, că *inculpatul, fiind certat cu concubina a înnoptat două nopți la partea vătămată*.

La fel, referitor la argumentul, că acuzarea nu a dovedit existența vinovăției lui Mustea Ivan în comiterea infracțiunii de șantaj, și dacă a avut loc în realitate un asemenea fenomen ca șantajul însoțit de tortură, Colegiul penal nu-l susține, deoarece în ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine, faptul că, Mustea Ivan a folosit forța fizică, prin aplicarea fierului de călcat și loviturilor cu ciocanul, în privința lui Iudin E., faptul care a fost confirmat de însăși partea vătămată și materialele cauzei.

Colegiul penal mai constată și netemeinicia argumentului privind încălcările procesuale comise la faza urmăririi penale.

Astfel, potrivit materialelor dosarului, ordonanța privind pornirea urmăririi penale este datată cu 24 august 2012, pe când în conținutul ordonanței de fixare a termenului de urmărire penală, la data urmăririi penale este indicat 02 iulie 2012, ce reprezintă o greșeală tehnică.

La fel procesul-verbal de reținere, este datat cu 24 august 2012, iar în conținut s-a indicat că reținerea de facto a avut loc la 06 iulie 2012, fapt care la fel reprezintă o greșeală tehnică, odată ce s-a constatat că părțile au făcut cunoștință cu acest act la 24 august 2012.

Astfel este de menționat, că încălcările, care atrag nulitatea actelor procedurale, sunt prevăzute de art. 251 alin. (1), (3) Cod de procedură penală.

Încălcările invocate ce se pretindeau de apărare, că au fost admise pe parcursul urmăririi penale, potrivit prevederilor art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, se refereau la nulități relative, invocarea cărora era restrânsă în timp și anume : în acest caz putea fi invocată nulitatea lor la terminarea urmăririi penale, când partea a făcut cunoștință cu materialele dosarului, fapt care nu s-a realizat, astfel, neinvocarea nulității relative în termenul, prevăzut de lege, atrage tardivitatea excepției de nulitate și acoperirea nulității, care nu mai poate fi cerută de partea interesată în altă etapă a procesului penal, ori printr-un alt mijloc procesual.

În consecință, Colegiul conchide că decizia instanței de apel nu este afectată de erori de drept prevăzute de pct. 8), alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, motiv pentru care recursurile declarate de avocat și inculpat se vor declara inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarat de avocatul Daniel Șontea în numele inculpatului și de inculpat împotriva sentinței Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 24 decembrie 2012 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2013, în cauza penală în privința lui, **Mustea Ivan Alexandru**, ca vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 23 octombrie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Elena Covalenco

Nicolae Gordilă

Copia corespunde originalului
Judecător:

Petru Ursache.